# ཉིན་གསུམ་པ། བགྲོ་གླེང་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ།

བརྗོད་གཞི། མན་ཧྲུའི་དུས་མཇུག་ནས་ཧྲེང་ཞོ་ཕིང་གི་བར་གྱི་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།

མན་ཧྲུའི་དུས་སྐབས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གི་དཀའ་རྙོག་ཆེན་པོ་དག་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི་ཧྲེན་གྱི་གྲིབ་གཟུགས་ཤིག་གི་འོག་ཏུ་ཡོད་པས་ན་ཁོང་གི་བརྗོད་གཞི་འདི་ནི་མན་ཧྲུའི་དུས་མཇུག་ནས་དེང་སང་གི་བར་གྱི་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་ཚ་ཚང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་ཅེས་ཁོང་གི་བགྲོ་གླེང་གི་བརྗོད་གཞི་ལ་ངོས་འཛིན་དང་ཐོག་མའི་གསལ་བཤད་གནང་"བ་དང་འབྲེལ། ཁོང་གིས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་བའི་དུས་སྐབས་ནི་རྒྱ་ནག་ནང་ཞལ་ཐའི་དམག་འཁྲུག་དང་ཕྱིན་ལོག་བཅས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་གི་ནང་དུ་ཡོད། བོད་སྔོད་ཨམ་བན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྟངས། རྗེས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་མན་ཧྲུའི་དམག་ཤུགས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་ཤིང་བོད་རང་བཙན་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་ལ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་གསལ་སྟོན་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས།

རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་དང་། མི་རིགས་ལྔ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་ཚུད་པ་དང་། བོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིག་གཞི་དང་། བླ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་མཚན་གནས། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་དང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་བའི་ཁྲི་སྟོན་སྐབས་སུ་ཁོངས་འཛུལ་བྱས་པ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་ཁུངས་དེ་ཡང་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐུག་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་ཚུང་གིས་བོད་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་འདུག འོན་ཀྱང་འདིའི་བོད་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་ནི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ལོར་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་བཙུགས་པའི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ཞིང་ཆེན་འདིའི་ཐོག་མའི་འགོ་དཔོན་མ་ཕུ་བང་གིས་བོད་མི་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལྷག་ཅིག་བསད་ཡོད་པ་རེད། གཉིས་པ་དེ་ཞུབ་ཁམས་ཞིང་ཆེན་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ཞིང་ཆེན་འདི་ནི་སྦྲ་ཨར་ཕུང་བསད་རྗེས་སུ་ཡང་གོ་མིན་ཏང་གིས་རྒྱ་བསྐྱིད་རིམ་པར་བྱས་པ་དེ་དག་མཐར་སྒྲོད་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་ཆེན་པོ་ཐེངས་གཉིས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་དོན་བཞག་རྗེས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ དར་རྩེ་མདོ་ནས་ཁམས་དང་རྒྱ་ནག་གི་རྫོང་ཁག་འགའ་ཚུད་པའི་ཞུབ་ཁམས་ཞིང་ཆེན་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱས་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་མིང་བསྒྱུར་བྱས། འོན་ཀྱང་ཞིང་ཆེན་དེ་གཉིས་ནི་བཙན་འཛུལ་འོག་ནས་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཞན་འོག་ཏུ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱིས་གནས་པ་ཞིག་མིན་པ་རེད།

ལྷག་པར་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ན། དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་ཆེན་ཁག་དང་དེ་དག་གི་དགོན་ལག་དང་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེས་མ་ཁྱབ་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཀྱང་ལམ་མེད་པ་པདང་། མདོ་སྨད་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་དེ་དག་གི་དགོན་ལག་དང་ཆོས་གཞིས་ཁག་གི་འབྲེལ་བ་དང་དེ་དག་གདན་ས་ཁག་གི་འབྲེལ་བ་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་དང་སྡེ་བ་གཞུང་གི་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡུལ་སྡེ་དེ་དག་བོད་གཞུང་གི་འོག་ཡོད་པར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཤིང་། དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྨད་དུ་དགེ་ལུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོན་སྡེ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་དགེ་ལུགས་པའི་མཆོད་གཞིས་དང་ལྷ་སྡེ་ར་འགྱུར་མིན་ལ་སོགས་པའི་བགྲོ་གླེང་བྱས།

དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་གིས་རྒྱ་གུང་ཁྲན་དང་བོད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རིག་གཞུང་རྩ་གཏོར་དང་རང་དབང་སྨྲ་གསོའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་། དང་པོ། ས་ཁོངས་དུམ་བུ་མང་པོར་བགོས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་དེ་དག་མི་རིགས་མི་འདྲ་བར་དབྱེ་ཚན་ཕྱེས་པ། དམག་མི་དང་ལས་མི་བཙོན་མ་སོགས་མི་འབོར་སྤྱི་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་བཏང་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཡོན་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བོད་ནང་གི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་དེ་ནི་རིག་གཞུང་རྩ་གཏོར་བྱེད་བཞིན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་དབང་སྨྲ་གསོའི་གནས་སྟངས་ཁྲོད་བོད་ནང་གི་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་འོས་ལངས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། བོད་ཕྱི་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མའི་སྒྲིག་འཛུགས་སྲ་བརྟན་དུ་བཏང་བའི་རིམ་པ། དེ་བཞིན་དུ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བཤད་པ་གནང་།

## བགྲོ་གླེང་བ། རེ་སེང་།

### བརྗོད་གཞི། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས།

ལོ་རྒྱུས་འབྲི་ཐབས་ཡར་རྒྱས་དེ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཡར་རྒྱས་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་དང་། ང་ཚོར་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ལོ་རྒྱུས་བདེན་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་དྲང་པོ་ཞིག ལོ་རྒྱུས་ནི་ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཆོས་གཞི་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་ཡོད་བདེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་དགོས་པ། དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་འབྱུང་བ་ལ་སྔ་མའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་ལས་ལེགས་ཆ་ལེན་པ་དང་སྐྱོན་ཆ་འདོར་བ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྟངས་ལས་ལེགས་ཆ་ལེན་དགོས་པ་དང་། འབྲི་ཐབས་ཀྱི་རྩོམ་སྟངས་གསར་བཏོད་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ་ནི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གསུམ་ཡིན། དེ་སྔའི་ལོ་རྒྱུས་2ཁག་ལ་སློབ་ཞིབ་དང་བྱས་ནས་ལེགས་ཆ་གང་དང་གང་ཞིག་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པ

དང༌། དེ་དག་གི་ཁྲོད་ནས་འདོར་དགོས་པའི་རིགས་གང་ཡོད་པ། གཞན་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་སྟངས་ལས་ལེགས་ཆ་ལེན་རྒྱུ་གང་ཡོད་པ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྟངས་སོགས་ལ་གསར་བཏོད་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡོད་བཅས་ནི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་ཐབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆ་རྐྱེན་གསུམ་ཡིན་བཤད་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ཐོག་མ་དེ་བཀའ་ཆེན་བཀའ་ཤོལ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཉིད་མི་སྣེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣེར་གྱིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མ་ཡིན་མིན།དེ་བཞིན་དུ་ཏུན་ཧོང་གི་གཏེར་ཡིག དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གྲགས་ཆེན་དེ་དག་བརྗོད་ཅིང༌། ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་གི་ནང་དོན་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་དད་པ་ཅན་ལ་སྤྱར་བའི་དག་སྣང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་ལས་འཚོ་བའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་པ། ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་རིག་པའི་ལྟ་བ་གཞིར་བཞག་ནས་འབྲི་བའི་གནས་སྟངས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་འཚོལ་དགོས་ཚུལ་སོགས་བཤད་སོང༌།

**དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ། ཨ་ཚོགས་ནས།** ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་འུ་དུམ་བཙན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རབས་མི་འདྲ་བའི་ལྟ་སྟངས་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞིར་བཞག་གིས་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་དགོས་པ་དང༌། ཁྲི་དར་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐོར་བཤད་བྱུང༌།

**འཇུ་མཁན་པོ།** རྒྱལ་པོ་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྣུབས་མེད་པ་དང་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དར་མ་བསད་མེད་པ། རྒྱལ་པོ་དར་མ་གསོད་མཁན་ནི་ཡུམ་བརྟན་གྱི་ཨ་ཞང་ཡིན་པ་རེད་དེ་ནི་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་ལས་གསལ་བ་དང༌། ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་དེ་གསར་རྙིང་བསྡྲིགས་དགོས་གལ་ཆེ་བ། ད་བར་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ལྟ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་ཐོག་ནས་བྲིས་ཡོད་པ་སྟེ། བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བྲིས་པ་དང༌། སིལ་བའི་སྐབས་ནས་བླ་མའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བྲིས། རྒྱ་ནག་གི་འོག་ཏུ་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པར་བྲིས་པ་དང༌། ཕྱི་ལོགས་སུ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འབྲི་བཞིན་ཡོད་པས་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མ་ཞིག་འབྲི་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དོགས་སློང་དང༌། ལོ་རྒྱུས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དེ་ཐུན་མོང་དབང་ལྡའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ལོ་ཐུན་མོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང༌། དེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ན་འགྲིག་མིན་གྱི་དགོངས་འཆར་བཏོན།

བློ་བཟང་སྐལ་གྲགས་ནས། ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་མ་འགྲིག་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཀློག་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྟ་དགོས་པ་དང། ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་གནའ་དེང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་ནག་བསྡུབས་བྱས་ན་འགྲིག་མིན་སྐོར་གླེང་སློང་བྱས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་རེ་སེང་གིས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དད་པ་དག་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཡང་དག་མིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བློ་བཟང་སྐལ་གྲགས་དང་འཇུ་མཁན་པོས་དགག་པ་ནན་མོ་བྱས།

## བགྲོ་གླེང་བ། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག

བརྗོད་གཞི། ལོ་རྒྱུས་སྙིང་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་སྐོར་གང་ཡིན།

ཁོང་གིས་ཚོགས་དུས་ཀྱི་དུས་ཆེས་གོ་ནོར་ཐེབས་པས་བརྗོད་གཞིའི་སྙིང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཁོམ་མ་བྱུང་བ། ལོ་རྒྱུས་སྙིང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་འགག་གི་སྐོར་དག་ནི་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་ནང་དུ་བཤད་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། མི་གཅིག་གིས་དཔྱད་རྩོམ་ཐུང་ངུ་ཞིག་གི་ནང་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་པའི་སྐོར་གྱི་བཤད་པ་བྱས་དང་འབྲེལ་བརྗོད་གཞི་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གཏམ་གླེང་གི་འགོ་འཛུགས་བྱས།

དེང་སང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་བོད་རང་གིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུམ་བུ་གཅིག་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་བརྗོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཞིག བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དུམ་བུ་གཅིག་བཅས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུམ་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་གྱུར་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་འབྲི་སྟངས་དང་དཔྱད་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་སྡེ་ཁག་གསུམ་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། བོད་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ལྟ་དགོས་པའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་འཛིན་པའི་རིགས་གཅིག་དང་། རང་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་གི་བོད་དང་རིག་གཞུང་སྙིང་གི་བོད་ཅེས་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་བགོས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་འབྱུང་གི་ཡོད།

བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་དེ་སྔའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ང་དགུའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་སྡེ་ཚན་ཞིག་དང་། བཙན་བྱོལ་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲི་སྟངས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩོད་རྙོག་ཅིག་ཆགས་ཡོད་པ།

དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གནས་བབ་དེ་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་གྱུར་ཞིང་།  དེ་དག་གི་གཞི་རྩ་དེ་ཡང་དཀའ་ངོག་ཅིག་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཀྱང་གནའ་རབས་ནས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཅིག་ཆགས་དགོས་པ་སྟེ་བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཅིག་དགོསགལ་ཆེ་ཚུལ་བཤད་བྱུང་། ཡང་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བླ་མའི་ལོ་རྒྱུས།  གདན་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་སོགས་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མེད་པས། ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དཀའ་བ་དང་བྱེད་མཁན་ཉུང་བའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་འབྱུང་གི་ཡོད་པས།

ལྷག་པར་དེང་སྐབས་བཙན་བྱོལ་སྒྲི་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་སློབ་ཁྲིད་ནི་སྦྱུང་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་ ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྒྲོམ་གཞི་ངོ་མ་འཕྲོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་དང་ངེས་པར་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་རེད།

བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ཀྱང་དེང་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་དང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་།  ལོ་རྒྱུས་འདི་གཉིས་རྩ་མེད་བཟོ་བ་དང་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་ཐབས་སུ་རྒྱ་ནག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་བབ་ཅེས་པ་གསུམ་བསྟུར་ནས་དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གི་རྩོད་ངོག་དག་ལ་ལྟ་དགོས་པ་དེ་རེད།

རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་རྩོམ་དང་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ལས་རིགས་གང་ཞིག་བྱས་ཉུང་བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།  རྒྱ་ནག་གིས་དབང་བསྒྱུར་ནས་བཟུང་བོད་དེ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་རྩལ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།  ཁོང་ཚོས་བྱེད་ཕྱོགས་དེ་ནི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་རྒྱུན་མཐུད་ནས་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།  ཁོང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།  གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་ན་མ་འོངས་པར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔྱད་གཞི་དག་ཆེས་ངོག་འཛིང་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ངེས་པས་དེ་ནི་ངེས་པར་དུ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སློབ་ཞིབ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སྔོན་མའི་གནས་སྟངས་ལ་དེང་སྐབས་ཀྱི་སྦྱུབ་བྱེད་ཅིག་འཚོལ་བ་དང་།  དེང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་སྔོན་མའི་གནས་

སྣངས་ཤིག་གིས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་དེ་གསལ་ཁ་འདོན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་རྩེ་འཛོག་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ།

ལོ་རྒྱུས་རྗེ་འབྲུམ་ལྟ་འགྱུར་མི་རུང་སྟེ་གོ་ལོ་ཐོས་ལོ་མཐའ་དག་བརྗོད་ན་མི་འགྲིག་པས་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་ཞིབ་བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ང་རང་གིས་ལོ་རྒྱུས་ལ་སློབ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་དུས་སྐབས་གཅིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དག་མཉམ་སྡྲགས་ཀྱིས་བལྟས་ཏེ་དུས་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚབ་མཚོན་མི་སྣ་དག་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ་བ། དཔེར་ན་ང་ཚོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ནི་མི་ཚེ་གཅིག་ལ་དཔྱད་དཔྱད་བརྗེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་སྒེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྟ་བ། ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲ་བ་དག་གིས་མ་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་མི་སྣ་དང་བོད་དུ་ཡོང་བའི་སྐོར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་བོད་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་ཐུབ་པར་ལྟག་ཡོད་པ་དང་།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཀྲུན་ཧྲོང་གི་ཡིག་རྙིང་གཉིས་གཤིབས་བསྡུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ། དགེ་ཚོས་ཀྱིས་ཐོག་དང་པོར་ལོ་རྒྱུས་གཤིབ་བསྡུར་བྱས་དང་། ཕྱི་སྟོད་བོད་མིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་དག་གིས་཈ཀྱང་ ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དམག་འཁྲུག་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་རྩོད་པའི་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐོར་ལས་དམིགས་བསལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གོ་དོན་ལས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགྲེལ་བཤད་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་སྟེ། དཔེར་ན་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་ལོ་རྒྱུས་ནང་གནད་འགག་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་གལ་ཆེ་བ། ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར། དེང་སྐབས་ང་ཚོར་བོད་ཀྱི་ལོ་རིག་པའི་དཔེ་ཐོ་ལས་དཔེ་དེབ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་དཔེ་དེབ་ཆ་ཚང་མི་གཅིག་བཀླག་མི་ཚར་བ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེ་དག་ལ་རགས་རིམ་ཞིག་མ་བལྟས་ན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་སྟངས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ངོས་འཛིན་ཚད་ལྡན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་སྟེ་༼༽གོང་ས་མཆོག་གིས་ནམ་རྒྱུན་གསུངས་བཞིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ངོ་མ་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་ཐབས་སུ་དེབ་ཐེར་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ཁྱབ་ཁོངས་གནད་འགག་དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་གལ་ཆེ་བའི་གསུངས་བཤད་གནང་།

གཙོ་སྐྱོང་བས་རྗེ་ཧེ་དབང་ཕྱུག་གིས་གཏམ་བཤད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲིང་སྣངས་ཏ་ཅང་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་མངོན་བསྟོད་དང་བཅས་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་ལས་རིམ་འགོ་འཛུགས་བྱས་ཤིང་། དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་པོ་ཏྭ་ལའི་ནང་དུ་རྒྱ་

ནག་གོང་མ་རིམ་བྱོན་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིམ་བྱོན་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་མེར་བསྲེགས་བཏང་བའི་སྐོར་བཤད་ཅིང་། བསྟན་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་པོ་ཏཱ་ལའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྔ་བའི་སྐབས་ནས་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་དང་། སྨན་རྩིས་སོགས་རིག་གཞུང་གི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་དང་། ཁཤས་ལ་མཚན་བྱང་ཡང་མེད་པའི་ཡོངས་གྲགས་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་ཡོད་ཚུལ་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣའི་ངག་ནས་གསལ་པོར་ཐོས་མྱོང་ཚུལ་དང་། བོད་ནང་དུ་མར་ཁེ་སིས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་གཞིར་བཞག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོར་འདི་ཕྱོགས་ནས་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་ལྟ་གྲུབ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་མེད་པས་ན་ང་ཚོར་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྨང་གཞི་གང་ཞིག་དགོས་མིན་གྱི་སྐོར། ས་སྐྱའི་སྐབས་ནས་ཡོན་གོང་མར་བཀའ་འདྲི་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་དག་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་དེ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་གང་ཞིག་དགོས་མིན། དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བདེན་དྲང་ཞིག་འབྲི་དགོས་ན་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པ་ཞིག་གིས་འབྲི་དགོས་པར་ཆགས་ཡོད་མེད་དང་། བོད་ལ་ཤེས་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་མེད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་དེ་དག་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བཞག་ན་འགྲིག་མིན། བོད་ལ་ཆོས་ལུགས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རིག་ཅིག་ཡོད་མེད། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་སོག་པོ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་དུ་དབང་བསྒྱུར་ལས་ཁུངས་ཤིག་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡོད་དམ་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་མེད། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་བོད་པ་ཚང་མ་འདུས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། ཆོལ་ཁ་ཞེས་པར་འགྲེལ་བཤད་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྙིང་རྗེ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྔོན་མར་བླ་མ་ཚོར་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་དུ་མི་རྟ་ཆོས་གསུམ་འབུལ་སྲོལ་"ཞིག་ཡོད་དེའི་"ཚབ་ཏུ་ཕུལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དབུས་གཙང་ཆོས་དང་མདོ་སྟོད་མི་མདོ་སྨད་རྟའི་ཞེས་དང་། དེ་དག་ལ་ས་མཚམས་ཆུ་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་གསལ་ཞིག་ཡོད་མེད་དང་དེ་དག་བོད་མི་རང་གིས་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་ལ་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་པོ་བྱས།

## བགྲོ་གླེང་བ། ན་ག་སངས་རྒྱས་བསྟན་དར།

བརྗོད་གཞི། བཟ་སྦྱོད་རིག་པའི་དཀའ་གནད།

བརྡ་སྤྲོད་དང་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས། བོད་ལ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཆ་མ་ཚང་ཡོད་ངེས་ཀྱང་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་ཅེས་བཤད་ཅིང་། ལྷག་པར་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གྱི་དེ་དག་ནི་མཁས་པ་ནང་ཁྲུལ་ནས་འགྲེལ་བཤད་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་དེ་དག་བགྲོ་གླེང་བྱེད་ཚོག་ཀྱང་མང་ཚོགས་ཁྲོད་སྐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཅབ་ཅོབ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆེད་རྩོམ་སྒྲོག་སྤྱུང་གནང་། ཁོང་གིས་དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་སྐད་ཡིག་གཞན་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སྒྲོམ་གཞི་དང་གོ་རིམ་འཁྲུག་པ་རེད། ཐ་སྙད་གཡར་ན་སྐྱོན་ཆ་མེད་ཀྱང་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་གོ་རིམ་འཁྲུག་པ་དང་ཚིག་ཕྲད་གཡར་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་སྙིང་དུ་བཟུང་ནས་སྐབས་འཕྲལ་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་སྣ་མང་གནང་།

དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བཙན་བྱོལ་ནང་གི་མི་རབས་གསར་པ་དག་དང་། ལྷག་པར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་འཚར་ལོངས་འབྱུང་བཞིན་པའི་སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་མི་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱིས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་ལྟར་གྱུར་ཡོད་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་གི་སློབ་གྲྭའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་བྱིས་པའི་འཚར་ལོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་འབྲེལ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་ངོས་འཛིན་དང་གླེང་སློང་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་སྐད་མ་བྲིས་ན་གོ་ཐུབ་པའི་ངོས་འཛིན་འཛིན་དང་། ཁ་སྐད་བྲིས་ནའང་གོ་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་སུ་གྱུར་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོར། བོད་ནང་དུ་བོད་སྐད་གཙང་མ་བཤད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བཞིན་པ་ལྟར་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལས་འགུལ་དེ་ལྟར་སྤེལ་ཐུབ་མིན་དང་དགོས་མིན་སྐོར་ལ་སོགས་པའི་སྙིང་དོགས་སློང་དང་བགྲོ་གླེང་བྱས།

**བགྲོ་གླེང་བ། བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་།** ཁོང་བོད་སྟོད་ཁུལ་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། རྫ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་དང་ཤར་ཥ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་དང་། དེ་རྗེས་རྩོམ་རིག་གི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྱམས་རམས་པའི་ཐོབ་ཐང་བླངས། ད་ལྟ་ཤར་ཥ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་རིག་གནས་སློབ་དཔོན་ཡིན་པ་རེད།

**བརྗོད་བྱ། རྩོམ་རིག་གི་གོ་དོན་ཐད་ཤར་ཉུབ་མཁས་པའི་འདོད་ཚུལ།**

རྩོམ་རིག་ཅེས་པའི་བརྡ་ཆད་ཀྱི་གོ་དོན་གསལ་པོ་ཞིག་ངེས་པར་གལ་ཆེ་ཞིང་།རྩོམ་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་རྒྱ་ཁབ་ཏུ་བེད་སྤྱོད་པ་དེ་ལོ་བཅུ་ངང་དགུའི་རྗེས་ནས་ཡིན་པ་རེད། རྩོམ་རིག་ཅེས་པ་Literatureཞེས་པའི་སྐད་དོད་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ན་དབྱིན་ཚིག་དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ཁོང་གིས་ཨ་རིའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་བླུག

དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རྩོམ་རིག་དང་སྙན་ངག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྩོམ་ལུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་འཇོག་གི་ཡོད་པས་ན། རྩོམ་རིག་ཅེས་པའི་བརྡ་ཆད་ཀྱི་གོ་བ་ལ་སྨྲ་ཡངས་དོག་གཉིས་སུ་ཕྱེས་བའི་ལུགས་དེ་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ Literatureགཅིག་མཚུངས་སུ་སྒྱུར་ཡོད་ཚུལ་བཤད།

རྩོམ་རིག་གི་གོ་དོན་དང་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་གང་་ཡོད་དང་། དེ་ཡང་སྨྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ་ནས་གསུངས་པའི་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་རྩོམ་རིག་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་གལ་ཆེ་བའི་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སུ་གཏོགས་སམ་སྙམ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཀྱི་རིག་ལམ་ཞིག་བསྟན། ཁོང་གིས་སྐྱེ་དགུ་དང་། དཀར་ཆག་སོགས་ཐ་སྙད་འགའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དག་གི་འགྲོ་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས།

དེང་སྐབས་བོད་དུ་རྩོམ་རིག་དང་སྙན་ངག་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བཤད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་། ནུབ་ཕྱོགས་པའི་བཤད་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེང་སྐབས་བོད་ནང་དུ་འབྲི་བཞིན་པའི་དེང་རབས་སྙན་ངག་དེ་ནི་ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷུག་གང་ཡིན་མ་ངེས་པ་འདི་ཉིད་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་འབྲི་སྲོལ་རྒྱ་ནག་གིས་དཔེ་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་དཔེ་བླངས་ཏེ་བྲིས་བཞིན་འདུག་ཀྱང་སྤྱིར་སྙན་ངག་དེ་ཚིགས་བཅད་ཁོ་ནར་ངོས་འཛིན་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཀྱང་བཤད།

དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ནི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་རྩོམ་མ་ཡིན་པར་ལྷུག་རྩོམ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ནི་དེའི་ནང་གི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ནི་བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཡིན་པ་ལས་གཞུང་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ལྷུག་རྩོམ་གྱི་ངོ་བོར་བྲིས་ཡོད་པས་ན་དེ་ཉིད་ལྷུག་རྩོམ་ལས་གཞན་མིན་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཤིང་། དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩོམ་རིག་ཅེས་པའི་བརྡ་ཆད་ཀྱི་གོ་དང་། དེ་ཉིད་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ཏུ་དྲི་བ་དང་བགྲོ་གླེང་བྱས།